

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

The New York Times

حملاتی که خطر گسترش جنگ را بیشتر می‌کند

مقام‌های آمریکایی، اسرائیلی و لبنانی اصرار دارند که تعداد کمی از بازیگران هستند که می‌خواهند جنگ اسرائیل در غزه به یک درگیری وسیع‌تر تبدیل شود که سراسر خاورمیانه را در بر بگیرد. اما روز سه‌شنبه با ترور یک رهبر بلندپایه حماس در لبنان و روز چهارشنبه مرگ تعداد کثیری از مردم در انفجارهای دوقلوی مشکوک در ایران، این مخاطره را که خاورمیانه و ایالات متحده به پرتگاه یک جنگ منطقه‌ای نزدیک‌تر شوند، افزایش می‌دهد. دولت بایدن از زمان حمله مرگبار حماس به اسرائیل، تلاش کرده‌است، از وارد شدن به یک جنگ گسترده منطقه‌ای اجتناب کند. درست چند ساعت بعد از انفجار در ایران، ایالات متحده آمریکا و ۱۲ متحدش یک هشدار مکتوب علیه یک بازیگر شبه‌نظامی دیگر در منطقه، یعنی حوثی‌های یمن، صادر کردند و نسبت به استمرار حملات موشکی، پهنادی و دریایی علیه کشتی‌های تجاری در دریای سرخ هشدار دادند. ایالات متحده آمریکا تاکنون از حمله به پایگاه‌های نظامی حوثی‌ها در یمن خودداری کرده‌است که دلیل اصلی این خودداری، عدم تمایل آمریکا به از بین بردن آتش‌بس شکننده در یمن است اما مقام‌های دولت بایدن به تدریج می‌گویند، صبر آمریکا در حال تمام شدن است.

روز دوشنبه نیروی دریایی ایران از اعزام ناو نظامی خود به دریای سرخ خبر داد. همان روز حسین امیرعبداللّه‌یان در دیدار با مقام‌های حوثی که به تهران سفر کرده بودند به دلیل حمایت این گروه از حماس از آنها «تشکر و قدردانی» کرد. به گفته یک مقام ارشد ایرانی اعزام ناو ایرانی به منطقه که به کشتی تجسیی ایران که قبل از آن در آب‌های منطقه حضور داشت می‌پیوندد، نشانه حمایت ایران از حوثی‌ها و افزایش دادن خطرات آغاز یک درگیری است اما این مقام ایرانی تأکید کرد، ایران هیچ برنامه‌ای برای وارد شدن ناو ایران به مواجهه با ناوهای آمریکایی در این منطقه ندارد.

حزب الله، گروه قدرتمند شبه‌نظامی در لبنان هم روز سه‌شنبه وعده داد، ترور صالح العاروری از رهبران حماس در حومه دمشق بدون واکنش نخواهد ماند. حزب الله به عنوان متحد کلیدی حماس بر حومه جنوبی بیروت، جایی که انفجار رخ داد، سلطه بالفعل دارد و ماه‌هاست در حال زد و خورد با نیروهای اسرائیلی است. شرایط ناشی از انفجار در مراسم یادبود ژنرال پیشین ایران، قاسم سلیمانی در شهر کرمان ایران، تیره‌تر است. هر چند ایران به سرعت اسرائیل را مقصر دانست، اما مقام‌های اسرائیلی، اروپایی و آمریکایی نسبت به مشارکت اسرائیل در این انفجار ابراز تردید کردند. استدلال آنها این بود که غالب اقدام‌های اسرائیل علیه ایران هدفمند بوده‌است و معمولاً شامل ترور معماران اصلی برنامه هسته‌ای ایران و انفجار در تأسیسات مشخص هسته‌ای و موشکی ایران می‌شد. سه مقام ارشد آمریکایی و یک مقام اروپایی روز چهارشنبه گفتند، احتمالاً داعش یا یک گروه تروریستی دیگر عامل این انفجار است. هر چند برخی نهادهای اطلاعاتی احتمال عاملیت داعش در این انفجار را مطرح می‌کنند، اما مقام‌ها همچنان مردد هستند و تأکید می‌کنند که این اطلاعات مقدماتی هستند و نمی‌توان از آنها نتیجه‌گیری قطعی کرد. ری تکیه، پژوهشگر ارشد اندیشکده شورای روابط خارجی می‌گوید: «کاملاً محتمل است که یک گروه نیابتی اسرائیل اقدامی کرده باشد که کنترل آن از دست خارج شده‌است.»

دو فرد ایرانی آشنا با مباحث داخلی ایران می‌گویند، رهبر ایران از فرماندهان نظامی خواسته‌است تا «صبر استراتژیک» در پیش بگیرند و از رویارویی مستقیم با ایالات متحده آمریکا اجتناب کنند. تعدادی از مقام‌های آمریکایی می‌گویند، هنوز خیلی زود است که بتوان ارزیابی کرد آیا احتمال یک جنگ گسترده در منطقه‌ای وجود دارد یا نه. این مقام‌ها می‌گویند، اسرائیل بدون این ارزیابی که عملیات ترور صالح العاروری ممکن است باعث تشدید تنش‌ها شود، دست به این اقدام نزده‌است. اما با انفجارهایی که در ایران رخ داد، با فاصله کوتاهی نسبت به ترور، تردیدها را از بین برد که در حال حاضر اصلی‌ترین نگرانی مقام‌های آمریکایی و اروپایی گسترش منازعه در منطقه است. جیمز استاوریدیس، یکی از فرماندهان پیشین ناتو می‌گوید: «به نظر می‌رسد که شناس یک جنگ گسترده‌تر منطقه‌ای در خاورمیانه از ۱۵ درصد به ۳۰ درصد رسیده، هر چند همچنان این ریسک ناچیز است، اما نسبت به گذشته افزایش پیدا کرده‌است و سطح این ریسک نگران‌کننده است.»

ایران، قربانی بزرگ تروریسم

گاهنمای عملیات تروریستی توسط تروریست‌های بین‌المللی و تحت حمایت خارجی در ایران

سال‌های گذشته ایران شاهد اوج گرفتن عملیات تروریسم و خرابکاری دولتی علیه شخصیت‌ها و منافع خود در داخل و خارج از کشور بوده‌است. تازه‌ترین نمونه از این عملیات‌های ترور دولتی، دوشنبه دو هفته پیش اتفاق افتاد که نیروهای اسرائیل با هدف قرار دادن یک ساختمان مسکونی در منطقه زینیه دمشق، سردار سیدرضی موسوی، یکی از فرماندهان بلندپایه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و مستشاران نظامی ایران برای سوریه را ترور کردند. هر چند اسرائیل رسماً مسئولیت این عملیات تروریستی را بر عهده نمی‌گیرد، اما در طول سال‌های گذشته چندین دانشمند هسته‌ای ایران هم به دست عوامل وابسته به اسرائیل در ایران ترور شده‌اند. ۸ آذر ۱۳۸۹ مجید شهریاری، ۲۲ دی ۱۳۸۸ مسعود علیمحمدی، ۱ مرداد ۱۳۹۰ داریوش رضایی‌نژاد، ۲۱ دی ۱۳۹۰ مصطفی احمدی‌روشن و رضا قشقای، دانشمندان انرژی هسته‌ای ایران توسط سازمان جاسوسی موساد اسرائیل به شهادت رسیدند. ۷ آذر ۱۳۹۹ محسن فخری‌زاده، معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و نوآوری دفاعی (سپند) و دانشمند ارشد وزارت دفاع، توسط موساد ترور شده و به شهادت رسید.

در ادامه به تعدادی از عملیات تروریستی که توسط گروه‌های تروریستی بین‌المللی یا گروه‌های جدایی‌طلب تحت حمایت خارجی در طول سال‌های اخیر در ایران انجام شده‌است، پرداخته می‌شود.

▼ جندالله و جیش‌العدل

گروه تروریستی جیش‌العدل منشعب از گروه تروریستی جندالله است که پس از اعدام عبدالمالک ریگی، بنیان‌گذار گروه تروریستی جندالله از اعضای باقی‌مانده این گروه تأسیس شد. این دو گروه تروریستی که مدعی نمایندگی از بخشی از شهروندان بلوچ ایران است و داعیه جدایی‌طلبی دارد، بین سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۴ چندین حمله تروریستی در خاک ایران انجام داد. نیروهای این گروه‌های تروریستی عمدتاً در خاک پاکستان مستقر هستند و با نفوذ از طریق مرزهای جنوب شرقی ایران وارد کشور می‌شوند. تصور می‌شود که این گروه‌ها نیز تحت حمایت کشورهای خارجی از جمله پاکستان و عربستان سعودی قرار دارند. بر اساس آمار نزدیک به ۳۰۰ نفر در حملات و بمب‌گذاری‌های این گروه‌ها جان خود را از دست دادند. تا پیش از دستگیری و اعدام عبدالمالک ریگی، گروهک تروریستی جندالله چندین عملیات تروریستی انجام داد. کشتار تاسوکی در تاریخ ۲۵ اسفند ۱۳۸۴ توسط گروه شبه‌نظامی جندالله نزدیک ساعت ۹ شب، در جاده زاهدان-زابل در فاصله نزدیک به ۱۰ کیلومتری پاسگاه تاسوکی رخ داد. این عملیات تروریستی باعث کشته و زخمی شدن ۲۸ تن شد. اعضای گروه تروریستی جندالله با لباس مأموران انتظامی و نظامی در منطقه تاسوکی، ایستگاه ایست و بازرسی ایجاد کردند و با متوقف ساختن خودروهای مسئولان محلی و مردم عادی، سرنشینان آن‌ها را پیاده و شماری را در همان منطقه به صورت دست‌بسته، به گلوله بسته و شماری را نیز به گروگان گرفتند. یک خودروی حامل بمب در ساعت ۶:۳۰ صبح ۲۵ اسفند ۱۳۸۵ در منطقه احمدآباد زاهدان استان سیستان و بلوچستان جلوی یک اتوبوس حامل نیروهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پارک شد. خودرو حامل بمب در میانه جاده پارک شده بود و اتوبوس را مجبور به ایستادن کرد. راننده این خودروی انفجاری به همراه مسافرانش با موتورسیکلت در حالی که از صحنه حادثه می‌گریختند به طرف اتوبوس تیراندازی کردند. چند ثانیه بعد خودروی حامل بمب منفجر شد و ۱۸ نیروی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به شهادت رسیدند. بمب‌گذاری تروریستی ۱۳۸۸ در زاهدان روز ۷ خرداد همزمان با برگزاری نماز جماعت مغرب و عشا در مسجد «علی بن ابی‌طالب» که در استان سیستان و بلوچستان است، روی داد. ۲۰ ایرانی از جمله نیروی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج و افراد غیرنظامی، از جمله ۳ کودک و یک افغانستانی در این انفجار به شهادت رسیدند و ۱۲۵ نفر دیگر زخمی شدند.

سواران حمله تروریستی اخیر در کرمان/عکس:ایرنا

حمله تروریستی چهارشنبه هفته گذشته در مراسم یادبود سردار شهید سپهبد قاسم سلیمانی در گلزار شهدای کرمان، پرتلقات‌ترین عملیات تروریستی پس از انقلاب اسلامی در ایران بود

دارد. داعش مسئولیت یک حمله دیگر را نیز در خاک ایران پذیرفته‌است، هر چند یک گروه جدایی‌طلب دیگر به نام الاحوازیه نهایتاً مسئولیت عملیات به رژه نیروهای مسلح در اهواز را پذیرفت و به نظر می‌رسد ادعای داعش در مورد مسئولیت آن عملیات جعلی بود.

براساس آمار رسمی در طول ۴۵ سال گذشته بیش از ۱۷ هزار نفر بر اثر حملات تروریستی در ایران جان خود را از دست داده‌اند که بخش اعظم این کشته‌شدگان، نتیجه عملیات گروه تروریستی مجاهدین خلق (منافقین) بودند. در طول این چهار دهه، شخصیت‌های بلندپایه کشور از رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر گرفته تا امامان جمعه هدف حملات تروریستی بودند اما تروریسم کور بیش از هر چیز از میان شهروندان عادی قربانی گرفته‌است. براساس اطلاعات تاریخی حمله تروریستی چهارشنبه هفته گذشته در مراسم یادبود سردار شهید سپهبد قاسم سلیمانی در گلزار شهدای کرمان، پرتلقات‌ترین عملیات تروریستی پس از انقلاب اسلامی در ایران بود که ۸۹ شهید بر جای گذاشت. به‌رغم تردیدهایی که همچنان وجود دارد، گروه تروریستی داعش مسئولیت عملیات چهارشنبه را برعهده گرفته‌است اما این عملیات نخستین عملیات گروه‌های تروریستی بین‌المللی در ایران نیست. علاوه بر گروه تروریستی مجاهدین خلق که با حمایت‌های خارجی به عملیات در خاک ایران ادامه می‌دادند، برخی گروه‌های منطقه‌ای نیز با نفوذ از خارج مرزهای ایران اقدام به عملیات تروریستی در خاک ایران کرده‌اند. علاوه بر اقدام‌های گروه‌های تروریستی، در طول

شهاب شهبازی

خبرنگار گروه دیپلماسی

از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، شهروندان ایران قربانی حملات تروریستی متعدد توسط گروه‌های مختلف جدایی‌طلب و گروه‌های تروریستی مدعی حکومت و ترورهای دولتی با هدایت کشورهای خارجی بودند. گروه داعش که در طول ۱۰ سال گذشته در منطقه غرب آسیا نفوذ خود را گسترش داد و توانست در بخش‌هایی از عراق و سوریه حاکم شود و با تلاش‌های ایران و نیروهای متحدش سال ۲۰۱۷ بخش بزرگی از نقاط تحت‌سلطه‌اش را از دست داد، یکی از گروه‌هایی است که در طول سالیان گذشته اقدام‌های تروریستی را در خاک ایران انجام داده‌است. داعش تاکنون مسئولیت پنج حمله تروریستی را در خاک ایران پذیرفته‌است. انتساب سه حمله تروریستی خرداد ۱۳۹۶ به مجلس شورای اسلامی و حملات تروریستی آبان ۱۴۰۱ و مرداد ۱۴۰۲ به حرم شاهچراغ تقریباً بدون تردید پذیرفته شده‌است. مسئولیت حمله چهارشنبه هفته گذشته به مراسم چهارمین سالگرد سردار شهید سپهبد قاسم سلیمانی نیز توسط داعش پذیرفته شده‌است اما همچنان تا نتیجه‌گیری قطعی در مورد مسئولیت این عملیات تروریستی تردیدهایی وجود